Prima instanță: Judecătoria Strășeni (sediul Central) judecător: Capațina Tatiana
Dosarul nr. 2r-1964/24
2-24060625-02-2r-27062024

D E C I Z I E

10 octombrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ana Panov
Judecători: Natalia Mămăligă şi Ala Malîi

examinând recursul declarat de către***** împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 10 iunie 2024, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de***** împotriva lui *****cu privire la încasarea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului.

La 04 iunie 2024 ,,Dromas-Cons" S.R.L. s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Bîtcă Sergiu, prin care a solicitat încasarea sumei de 291617,86 lei, cu titlu de prejudiciu și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 8748,54 lei.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 10 iunie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de***** împotriva lui *****cu privire la încasarea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată , în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară.

În motivarea soluției sale judecătorul instanței de fond a reținut, că reclamantul ,,Dromas-Cons" S.R.L. a depus cererea de chemare în judecată fără a respecta procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale amiabilă față de pîrît.

Solicitarea recurentei.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, de restituire a acțiunii, la data de 20 iunie 2024, „Dromas-Cons” S.R.L. a declarat recurs, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea pricinii pentru examinare în fond.

Argumentele părților.

În motivarea cererii de recurs, recurentul, a indicat că, cererea de chemare în judecată a fost depusă în strictă corespundere cu procedura civilă, care nu prevede în cazul dat, respectarea procedurii prealabile: proceda prealabilă nu este prevăzută nici de lege, nici de contractul individual de munca încheiat cu salariatul Bîtcă Sergiu.

În acest context susține, că instanţa de judecată nu a indicat care anume normă legală prevede o astfel de procedură pe acţiunile de repararea prejudiciului de către angajat și nu a indicat nici clauza contractului respectivă, totodată, instanţa referindu-se la procedura de mediere, care este abrogată.

Suplimentar a menționat, că reclamanta***** în pofida faptului că procedura prealabilă pe cazul dat nu este obligatorie, a încercat să soluționeze litigiul apărut pe calea extrajudiciară, expediind la data de 17 mai 2024 notificarea sub nr.274, însă intimatul *****nu a reclamat-o, ceea ce se confirmă prin certificatul din 06.06.2024 de restituire, eliberat de Oficiului Poştal Scoreni.

Termenul de declarare a recursului.

Instanţa de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunţarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunţată la data de 10 iunie 2024, iar recursul a fost declarat la data de 20 iunie 2024. Astfel, prin prisma prevederilor art. 425 CPC, instanţa de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Conform art. 426 alin. (3) CPC RM, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind materialele dosarului în coroborare cu argumentele indicate în cererea de recurs, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de „Dromas-Cons” SRL, a casa încheierea contestată, cu remiterea cauzei la rejudecare, în același complet de judecată.

În favoarea concluziei enunţate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC RM, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituid pricina spre rejudecare în prima instanţă.

Din actele cauzei rezultă cu certitudine că, la data de 04 iunie 2024 „Dromas-Cons" S.R.L. s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Bîtcă Sergiu, prin care a solicitat încasarea sumei de 291617,86 lei, cu titlu de prejudiciu și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 8748,54 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Străşeni (sediul Central) din 10 iunie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de***** împotriva lui *****cu privire la încasarea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată , în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară.

Colegiul relevă că, în corespundere cu prevederile art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă „judecătorul restituie cererea de chemare în judecată, dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor".

În sensul prevederilor expuse supra, Colegiul civil consideră că instanța inferioară eronat a aplicat legea procesuală, restituind cererea de chemare în judecată, menționând că nu a fost respectată calea prealabilă, accentuând că reclamantul a atașat la cererea de chemare în judecată, cu titlu de dovadă a respectării procedurii prealabile, notificarea nr. 274 din 17.05.2024 expediată în adresa lui Bîtcă Sergiu, însă reieșind din textul notificării, pârâtului i se solicită doar prezentarea în termen de 3 zile a documentelor confirmative despre utilizarea bunurilor „Dromas-Cons" S.R.L. în scopuri de serviciu, în original, însă nu și solicitarea de restituire a pretinsului prejudiciu.

Având în vedere că, obiect al prezentei acțiuni, constituie încasarea prejudiciului material cauzat de către salariatul *****angajatorului „Dromas-Cons" S.R.L., instanța de recurs constată că, soluționarea cauzei nu este posibilă prin voința părților, pe cale extrajudiciară și în această ordine de idei, Colegiul conchide că, prima instanță, neîntemeiat a aplicat prevederile art. 170 alin (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, instanța de recurs consideră greșită concluzia primei instanțe din încheierea contestată cu privire la faptul că reclamantul la depunerea cererii nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară în modul prevăzut de lege, dat fiind faptul că în speță, legea nu impune obligativitatea soluționării litigiului pe cale prealabilă.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că emiterea unei soluții judecătorești, de restituire a cererii de chemare în judecată pe motiv că reclamantul nu a respectat calea extrajudiciară de soluționare a litigiului, în situația în care acesta nu avea o asemenea obligație procedurală, poate fi calificată drept lipsirea arbitrară a dreptului de acces la justiție, garantat de art. 20 Constituția RM și art. 6 CEDO, fapt care nu poate fi acceptat, tolerat sau admis.

Or, principiul preeminenţei dreptului, inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34, f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile, potrivit prevederilor art. 12 Cod de procedură civilă.

Conform dispoziţiilor art. 1 alin. (3) al Constituţiei RM, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi. Instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens, având obligația de a respecta prevederile actelor internaționale, ale Constituției și actelor normative interne ale R.Moldova. Respectiv, la adoptarea actelor judecătorești instanțele de judecată urmează să reiasă și să se conducă strict de prevederile legale, iar soluțiile date trebuie să fie conforme acestor prevederi.

Ca consecință, restituirea cererii de chemare în judecată cu încălcarea normelor procedurale aplicabile, situație ce are ca efect neexaminarea pricinii în fond, încalcă drepturile reclamantului/recurent la un proces echitabil, de examinare în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de Lege, fapt care poate avea ca consecință încălcarea art. 6§1 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, conform căruia orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de Lege.

Respectiv, deoarece instanța de fond a dispus restituirea cererii de chemare în judecată cu abateri de la cadrul legal pertinent și aplicabil, situația numită servește motiv pentru casarea încheierii primei instanțe, cu remiterea pricinii la rejudecare, la etapa soluționării chestiunii de punere pe rol a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către „Dromas-Cons” S.R.L.

Se casează încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 10 iunie 2024, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de „Dromas-Cons” S.R.L. împotriva lui *****cu privire la încasarea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată, de la etapa primirii cererii.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ana Panov

Judecători*:* Natalia Mămăligă

Ala Malîi